

Prof. dr. Vyganto Vareikio

CV Academicae

Biografija.

Gimė 1960-03-25 Gargžduose. Baigė Gargždų vidurinę mokyklą. 1980–1985 m. Vilniaus universitete studijavo istoriją, 1989–1992 m. studijavo Vilniaus universiteto aspirantūroje. 1999 m. rugsėjo 10 d. Vytauto Didžiojo universiteto ir Lietuvos istorijos instituto jungtinėje doktorantūroje apgynė humanitarinių mokslų daktaro disertaciją „Lietuvos šaulių sąjungos karinė ir politinė veikla 1919–1923 metais“ (mokslinis vadovas habil. dr. Liudas Truska, iki 1998 m. habil. dr. Regina Žepkaitė). 1997 ir 2001 m. stažavosi Vidurio Europos universitete (Vengrija), 2002 m. – Oxfordo universitete (Jungtinė Karalystė), 2008 m. – Bradfordo koledže (Jungtinė Karalystė). 1985–1989 m. dėstė Lietuvos TSR valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetuose. Nuo 1993 m. – Klaipėdos universiteto Politologijos ir sociologijos katedros asistentas, nuo 1994 m. dėsto Istorijos katedroje asistento, nuo 2000 m. – vyr. asistento, nuo 2002 m. – docento, nuo 2010 m. – profesoriaus pareigose. 2001–2017 m. Istorijos katedros (2016–2017 m. Istorijos ir archeologijos katedros) vedėjas, 2017–2020 m. atliko BRIAI studijų programų vadovo funkcijas. 2004 m. KU Senatas suteikė docento, 2015 m. profesoriaus pedagoginį vardą. 1994–1997 m. taip pat dėstė Lietuvos krikščioniškajame koledže Klaipėdoje, 1996 m. – Götėborgo universitete (Švedija). Nuo 2013 m. BRIAI vyriausiasis mokslo darbuotojas ir 2013–2015 m. projekto vadovas. 2003–2019 m. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys. 2007–2011 m. ir 2017–2021 m. KU Senato narys. Jungtinių KU ir Lietuvos istorijos instituto (2003–2015 m.) bei KU ir Vytauto Didžiojo universiteto (nuo 2011 m.) istorijos krypties doktorantūros komitetų narys, nuo 2013 m. KU ir VDU istorijos krypties doktorantūros komiteto pirmininko pavaduotojas, 2014–2015 m. KU ir LII istorijos krypties doktorantūros komiteto pirmininkas. Nuo 2003 m. KU BRIAI mokslo darbų leidinio „Acta Historica Universitatis Klaipedensis“ red. kolegijos narys. *Association for the Advancement of Baltic Studies* narys. Vietinėje ir Lietuvos spaudoje rašo problemineis Klaipėdos miesto istorijos ir lietuvių-žydų santykių istorijos klausimais. Knygos „Klaipėda XX amžiuje“ (1993), pažintinės publicistikos rinkinio „99 Klaipėdos miesto istorijos“ (2008, išversto į anglų ir vok. k.) ir daugiau kaip 30 mokslinių straipsnių lietuvių, anglų, vokiečių, rusų, lenkų, italų kalbomis autorius, kolektyvinių monografijų „Palangos istorija“ (1999), „Holokausto prielaidos: antisemitizmas Lietuvoje: XIX a. antroji pusė–1941 m. birželis“ (2004, liet. ir angl. k.), „Valia priešintis. Paramilitarizmas ir Lietuvos karinio saugumo

problemos“ (2015), „Didysis karas visuomenėje ir kultūroje: Lietuva ir Rytų Prūsija“ (2018) ir kolektyvinių studijų „Žydai Lietuvoje: istorija, kultūra, paveldas“ (2009), „Kareivinės, tapusios Klaipėdos universitetu“ (2012) bendraautoris.

Tyrimų interesai. Lietuvos šaulių sąjungos ir paramilitarizmo istorija; lietuvių ir žydų santykiai XIX–XX a.; lietuvių ir vokiečių santykiai Klaipėdos krašte; XX a. Klaipėdos miesto ir regiono istorija.

Moksliniai projektai.

2013–2015 m. Lietuvos mokslo tarybos finansuoto KU BRIAI mokslinių tyrimų projekto „Paramilitarinių organizacijų reikšmė valstybės gynybos sistemoje: Lietuvos šaulių sąjungos atvejis“ vadovas. 2013–2015 m. Kęstučio Bartkevičiaus Klaipėdos universitete vykdytos podoktorantūros studijų stažuotės „Nacionaliniai judėjimai ir jų vaidmuo masių mobilizavimo procese Sovietų Sąjungoje XX a. pabaigoje“ vadovas. 2015–2018 m. Lietuvos mokslo tarybos finansuoto KU BRIAI mokslinių tyrimų projekto „Pirmojo pasaulinio karo atminimas: Lietuvos ir Rytprūsių lyginamoji analizė (iki 1939 metų)“ vykdytojas. 2015–2019 m. Klaipėdos universiteto atstovas vienuolikos partnerių vykdytame projekte „Children Born of War – Past, Present and Future“, kurį finansavo Europos Komisija iš 2014–2020 m. Bendrosios programos tyrimams ir inovacijoms HORIZON 2020 Marie Skłodowska-Curie veiklos „Innovative Training Networks“. 2020–2021 m. tiriamojo projekto „Tamsiojo paveldo“ panauda Lietuvos atminimo kultūroje: Macikų lagerių atvejo tyrimas“, kurį finansuoja Lietuvos mokslo taryba pagal reikminių istorinių tyrimų priemonę, vienas vykdytojų.

Publikacijų sąrašas

Monografijos

1. SAFRONOVAS, Vasilijus; JOKUBAUSKAS, Vytautas; VAREIKIS, Vygantas; VITKUS, Hektoras. *Didysis karas visuomenėje ir kultūroje: Lietuva ir Rytų Prūsija*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2018. – 456 p.
2. JOKUBAUSKAS, Vytautas; VAIČENONIS, Jonas; VAREIKIS, Vygantas; VITKUS, Hektoras. *Valia priešintis. Paramilitarizmas ir Lietuvos karinio saugumo problemos: kolektyvinė monografija*. Sud. H. VITKUS, V. VAREIKIS. Klaipėda: Druka, 2015.
3. TRUSKA, Liudas; VAREIKIS, Vygantas. *Holokausto prielaidos: antisemitizmas Lietuvoje XIX antroji pusė – 1941 m. birželis / The Preconditions for the Holocaust: Anti-Semitism in Lithuania (Second Half of the 19th Century – June 1941)* (Totalitarinių

režimų nusikaltimai Lietuvoje / The Crimes of Totalitarian Regimes in Lithuania. T. 1: *Nacių okupacija*). Vilnius: Margi raštai, 2004. – 332 p.

4. BALČIUS, Mikelis; GENIENĖ, Zita; KIAUPA, Zigmantas; NIKŽENTAITIS, Alvydas; VAREIKIS, Vygantas; ŽULKUS, Vladas. *Palangos istorija: kolektyvinė monografija*. Sud. V. ŽULKUS. Klaipėda: Libra Memelensis, 1999. – 347

Mokslo studijos

1. VAREIKIS, Vygantas. Territoire de Memel. Prancūzai Klaipėdos kareivinėse; Karinis miestelis Nr. 1; Sąjūdis, Universitetas, kariuomenė. In *Kareivinės, tapusios Klaipėdos universitetu*. Klaipėda, 2012.
2. VAREIKIS, Vygantas. Antijudaizmas ir antisemitizmas (kartu su Jurgita ŠIAUČIŪNAITĖ-VERBICKIENĖ); Ūkinė veikla; Žydo įvaizdis Lietuvos visuomenėje. In *Žydai Lietuvoje: istorija, kultūra, paveldas*. Vilnius, 2009, p. 41–46, 79–88, 88–98.
3. VAREIKIS, Vygantas. *Klaipėda XX amžiuje*. Klaipėda: Menininkų namai, 1993. – 84 p.

Sudaryti leidiniai

1. *Creating Modern Nation-States in the Eastern Baltic = Šiuolaikinių tautinių valstybių kūrimas rytiniame Baltijos jūros regione* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, vol. XXXVIII). Ed. by V. VAREIKIS, S. POČYTĖ. Klaipėda: Klaipėda University Press, 2019. – 256 pp.
2. *Holokaustas nacių okupuotose Rytų ir Vakarų Europos valstybėse: tyrimai ir atmintis = The Holocaust in the Eastern and Western European States Occupied by the Nazis: Studies and Memory*. Red. koleg. pirm. V. VAREIKIS. Kaunas: [Kauno IX forto muziejus], 2017. – 336 p.
3. *Lietuvos vėliavą išskėlus. Žemės banko Klaipėdos skyriaus direktoriaus Petro Šerno šeimos gyvenimo kelias: parodos katalogas* (Klaipėdos krašto veidai, kn. 1). Sud. S. POČYTĖ, V. VAREIKIS, Z. GENIENĖ, S. VAIČIŪNIENĖ. Klaipėda: S. Jokužio leidykla-spaustuvė, 2016. – 135 p.
4. *Paramilitarism in the Eastern Baltics, 1918–1940: Cases Studies and Comparisons = Paramilitarizmas Rytų Baltijos regione 1918–1940: atvejo studijos ir lyginimai* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, Vol. XXVIII). Ed. by V. JOKUBAUSKAS, V. SAFRONOVAS, V. VAREIKIS. Klaipėda: Klaipėda University Press, 2014. – 320 pp.
5. *Kova dėl Klaipėdos: įvykiai ir žmonės = Struggle for Klaipėda: Events and People*. Sud. Z. GENIENĖ, V. VAREIKIS. Klaipėda, 2013. – 96 p.

Mokslo straipsniai.

1. Žydų gyvenimo Telšiuose bruožai XIX a. – 1941 metais. In *Telšių atminties knyga: miesto žydų gyvenimas*. Sud. Žemaičių muziejus „Alka“. Telšiai, 2020, p. 12–31.
2. Lemtingieji metai. Lietuvos šaulių sąjungos veikla sovietinės okupacijos išvakarėse ir jos likvidavimo klausimai. *Istorija*, 2019, t. 116, nr. 4, p. 55–77.
3. Dissemination of propaganda and image-building in Lithuania in 1915-1940, *Lituanus. Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences*. (Chicago, Ill.). 2019, Winter, vol. 65, no. 4, p. 5-22.
4. Žemaičiai ir žydai: sugyvenimas, komunikacija, svetimumas. In *Žemaitijos žydų kultūros paveldo atspindžiai*. Sud. J. SKURDAUSKIENĖ, H. VITKUS. Klaipėda, 2019, p. 14–33.
5. Ką atsiminti? Holokausto tyrimai Lietuvoje: problemos ir kontraversijos = What Should Be Remembered? The Research on the Holocaust in Lithuania: Problems and Controversies. In *Holokaustas nacių okupuotose Rytų ir Vakarų Europos valstybėse: tyrimai ir atmintis = The Holocaust in the Eastern and Western European States Occupied by the Nazis: Studies and Memory*. Red. koleg. pirm. V. VAREIKIS. Kaunas, 2017, p. 25–35, 194–205.
6. References to the First World War in Lithuanian Memoirs and Publications during the Interwar Period: ‘And Lithuania moaned under the iron fist of the invaders’. In *The Great War in Lithuania and Lithuanians in the Great War: Experiences and Memories* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, vol. XXXIV). Ed. by V. SAFRONOVAS. Klaipėda, 2017, pp. 165–185.
7. Reflections of the First World War and the German Occupation in Lithuania Between the Wars: The Transformation of Perspectives. *Lituanus: The Lithuanian Quarterly*, 2016, vol. 62, no. 4, pp. 5–36.
8. Klaipėdos kraštas tarpukario metais: vaizduotės žaismas. In *Lietuvos valstybingumo branda ir trapumas (1918–1940 m.)* (Lietuvos valstybingumo paveldas, t. III). Sud. S. KAUBRYS, A. VYŠNIAUSKAS. Vilnius, 2015, p. 160–180.
9. Bandytas apčiuopti šaknis: ideologinės Lietuvos šaulių sąjungos ištakos. In *Paramilitarism in the Eastern Baltics, 1918–1940: Cases Studies and Comparisons = Paramilitarizmas Rytų Baltijos regione 1918–1940: atvejo studijos ir lyginimai* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, Vol. XXVIII). Ed. by V. JOKUBAUSKAS, V. SAFRONOVAS, V. VAREIKIS. Klaipėda, 2014, p. 19–40.

10. VAREIKIS, Vygantas. 1923–1929 metai: keli Klaipėdos krašto istorijos epizodai. In *Lietuvos III Seimas – 1926–1927 išbandymų metai*. Sud. S. KAUBRYS, A. VYŠNIAUSKAS. Vilnius, 2013, p. 61–78.
11. Išėjimas iš K. Donelaičio gatvės: Lietuvos šaulių sąjungos karinė veikla 1919 m. *Kauno istorijos metraštis*, 2013, t. 13, p. 147–161.
12. *Zwischen Ost und West*: Klaipėda ir Klaipėdos kraštas keliautojų ir svetimšalių akimis XVIII–XIX amžiais. In *Klaipėda Europos istorijos kontekstuose: straipsnių rinkinys*. Sud. V. SAFRONOVAS. Klaipėda, 2013, p. 106–125.
13. Controversie sulla retorica lituana del «doppio genocidio» nel primo decennio dalla caduta del comunismo. In *Ideologia e geopolitica all'ombra della guerra fredda. Conflitti materiali e simbolici in Europa dal 1945 ai primi anni Cinquanta*. A cura di D. ARTICO, B. MANTELLI. Torino, 2011, p. 63–80.
14. Politiniai ir kariniai Klaipėdos krašto praradimo aspektai 1938–1939 metais. In *Klaipėdos krašto aneksija 1939 m.: politiniai, ideologiniai, socialiniai ir kariniai aspektai* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. XXI). Sud. S. POCYTĖ. Klaipėda, 2010, p. 69–84.
15. Dėl „lango į platųjį pasaulį“: Lietuvos šaulių sąjunga 1923 metų Klaipėdos sukilimo metu. In *Lietuvos šaulių sąjunga: praeitis, dabartis, ateitis. Leidinys skirtas Lietuvos šaulių sąjungos gyvavimo 90-mečiui*. Sud. R. VARSACKYTĖ. Kaunas, 2009, p. 57–76.
16. Historische Kontroversen über den litauischen „Aufstand“ im Memelgebiet 1923. *Annaberger Annalen*, 2009, Nr. 17, S. 41–52.
17. Klaipėdos kraštas po Antrojo pasaulinio karo / Region Kłajpedy po II wojnie światowej. In *Pamięć i historia (Olsztyn, Kaliningrad, Kłajpeda)* (Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, nr. 249). Pod red. T. CHRZANOWSKIEGO. Olsztyn, 2009, s. 53–83.
18. Kontroversiniai Antrojo pasaulinio karo vertinimai. In *Antrojo pasaulinio karo pabaiga Rytų Prūsijoje: faktai ir istorinės įžvalgos* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. XVIII). Sud. A. L. ARBUŠAUSKAITĖ. Klaipėda, 2009, p. 11–34.
19. Žemaičiai ir žydai tradicinėje kaimo kultūroje XIX amžiuje. In *Etninės kultūros tradicijų tęstinumas ir iššūkiai šiuolaikinėje visuomenėje*. Sud. A. LAPINSKIENĖ. Klaipėda, 2009, p. 59–71.
20. Jewish-Catholic coexistence in Lithuania during the 19th Century. *Journal of European Baptist Studies*, 2005, vol. 5, no. 3, pp. 24–41.

21. Žydų ir lietuvių susidūrimai bei konfliktai tarpukario Lietuvoje. In *Kai ksenofobija virsta prievarta. Lietuvių ir žydų santykių dinamika XIX a. – XX a. pirmojoje pusėje*. Sud. V. SIRUTAVIČIUS, D. STALIŪNAS. Vilnius, 2005, p. 157–180.
22. Проблемы политического сотрудничества между евреями и литовцами после Первой мировой войны. In *Мировой кризис 1914-1920 годов и судьба восточноевропейского еврейства*. Отв. ред. О. БУДНИЦКИЙ. Москва, 2005, с. 186-201.
23. „Ne tu išlaikai šaknį, bet šaknis tave“: katalikų ir žydų santykių klausimu. *Lietuvos katalikų mokslo akademijos metraštis*, t. XXIV. Vilnius, 2004, p. 153–179.
24. Pasienio incidentai (Lietuvos šaulių partizaninė veikla). In *Grumtynės dėl Vilniaus krašto 1919–1923 metais. Lietuvių ir lenkų istorikų svarstymai* (Darbai ir dienos, t. 40). Kaunas, 2004, p. 109–128.
25. In the Shadow of the Holocaust: Lithuanian-Jewish Relations in the Crucial Years 1940-1944. In *Nazi Europe and the Final Solution*. Ed. by D. BANKIER, I. GUTMAN. Jerusalem, 2003, pp. 249-264.
26. Germano-Lithuanian relations in Lithuania Minor and certain aspects of the „Memelland Identity“ in the nineteenth and twentieth centuries. In *Baltisch-deutsche Sprachen- und Kulturenkontakte in Nord-Ostpreußen. Methoden ihrer Erforschung* (Schriften des Instituts für Baltistik, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Bd. 2). Hrsg. von J. D. RANGE. Essen, 2002, S. 81-99.
27. Klaipėda zwischen der Sowjetunion und der Litauischen SSR, 1945-1990. In *Im Wandel der Zeiten: Die Stadt Memel im 20. Jahrhundert* (Nordost-Archiv, Bd. X/2001). Hrsg. von J. TAUBER. Lüneburg, 2002, S. 117-147.
28. Tolerancija ir atskyrimas: Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius, Lietuvos Katalikų Bažnyčia ir žydai. *Lietuvos katalikų mokslų akademijos metraštis*, t. XX. Vilnius, 2002, p. 91–103.
29. Der Weg nach Westen: die soziale und wirtschaftliche Transformation der Stadt Klaipėda nach der Wiedererlangung der Unabhängigkeit. In *Im Wandel der Zeiten: Die Stadt Memel im 20. Jahrhundert* (Nordost-Archiv, Bd. X/2001). Hrsg. von J. TAUBER. Lüneburg, 2002, S. 173-185.
30. Memellander/Klaipėdiškiai Identity and German-Lithuanian Relations in Lithuania Minor in the Nineteenth and Twentieth Centuries. *Sociologija. Mintis ir veiksmai*, 2001, nr. 1–2 (6), p. 54–65.
31. „Der mutigste Schritt Litauens“: Die Rolle des Schützenbundes Litauens bei der Besetzung des Memelgebietes 1923. *Annaberger Annalen*, 2000, Nr. 8, S. 5-29.

32. Lietuvių ir žydų santykių istorija XIX a. Socialiniai ir ekonominiai aspektai. *Sociologija. Mintis ir veiksmai*, 2000, nr. 3–4, p. 27–50.
33. VAREIKIS, Vygantas. Migrationsprozesse und der Wandel der sozialen Struktur Kleinlitauens. In *Selbstbewusstsein und Modernisierung. Sozialkultureller Wandel in Preußisch-Litauen vor und nach dem Ersten Weltkrieg*. Hrsg. von R. TRABA. Osnabrück, 2000, S. 55-68.
34. Das deutsch-litauische Verhältnis im Memelgebiet zwischen 1919 und 1941. In *Die deutsche Volksgruppe in Litauen und im Memelland während der Zwischenkriegszeit und aktuelle Fragen des deutsch-litauischen Verhältnisses*. Hrsg. von B. MEISSNER, S. BAMBERGER-STEMMANN, D. HENNING. Hamburg, 1998, S. 71–84.
35. Tarp Valančiaus ir Kudirkos: žydų ir lietuvių santykiai katalikiškos kultūros kontekste. *Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis*, t. XIV. Vilnius, 1999, p. 79–96.
36. Der Umgang mit Denkmälern in Klaipėda. *Annaberger Annalen*, 1999, Nr. 7, S. 95-100.
37. The Baltic sea city system in historical perspective. The case of Lithuania and Klaipėda. In *Baltic cities: Perspectives on urban and regional change in the Baltic Sea area*. Ed. by M. ABERG, M. PETERSON. Lund, 1997, p. 97-112.
38. Deutsch-litauische Beziehungen in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts. *Annaberger Annalen*, 1997, Nr. 5, S. 6-25.
39. Klaipėda (Memel) in der Nachkriegszeit 1945-1953. *Annaberger Annalen*, 1995, Nr. 3, S. 52–66.
40. Klaipėdos krašto užėmimas. In *1923 metų sausio įvykiai Klaipėdoje* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. IV). Klaipėda, 1995, p. 35–40.
41. Lietuvos Šaulių sąjunga Lietuvos ir Lenkijos konflikto metu (1920–1923 m.). In *Šauliškumas, tautiškumas ir Lietuvos nepriklausomybė*. Sud. A. LIEKIS. Vilnius, 1993, p. 51–69.

Šaltinių publikacijos

42. POCYTĖ, Silva; VAREIKIS, Vygantas. Nuo Biržų iki Kanados: Petro Šerno šeimos istorijos vingiai = Vicissitudes of Petras Šernas' Family History. In *Lietuvos vėliavą iškelus. Žemės banko Klaipėdos skyriaus direktoriaus Petro Šerno šeimos gyvenimo kelias: parodos katalogas* (Klaipėdos krašto veidai, kn. 1). Sud. S. POCYTĖ, V. VAREIKIS, Z. GENIENĖ, S. VAIČIŪNIENĖ. Klaipėda, 2016, p. 10–23.

43. VAREIKIS, Vygantas; BAREIŠA, Edmundas. *Technika ir Gamta: Klaipėdos uostas XIX a. pabaigoje – XX a. pirmojoje pusėje = Technology and Nature: The port of Klaipėda in the end of the 19th and the first half of the 20th century*. Klaipėda, 2014.
44. VAREIKIS, Vygantas. Jono Vanagaičio politinės veiklos bruožai. In *Kovos keliais: Klaipėdos krašto prisijungimui prie Lietuvos 15-kos metų sukakčiai paminėti almanachas*. 2-oji laida. Vilnius, 2012, p. xii–xviii.
45. VAREIKIS, Vygantas; ARBUŠAUSKAITĖ, Arūnė. Nauji duomenys apie padėtį Klaipėdos krašte 1925 metais: Jono Budrio dienoraštis. In *Daugiareikšmės tapatybės tarpuerdvėse: Rytų Prūsijos atvejis XIX–XX amžiais* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. XXIII). Sud. V. SAFRONOVAS, N. STRAKAUSKAITĖ, L. MOTUZIENĖ. Klaipėda, 2011, p. 272–322.
46. VAREIKIS, Vygantas. Sukilėliai, šauliai, savanoriai. In *Nauji požiūriai į Klaipėdos miesto ir krašto praeitį* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. XVII). Sud. S. POCYTĖ, V. SAFRONOVAS. Klaipėda, 2008, p. 191–234.
47. VAREIKIS, Vygantas. Archeologas ir karininkas Petras Tarasenko Klaipėdoje. In *Identity politics: migration, communities, and multilingualism* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. XX; Studia anthropologica, t. IV). Ed. by V. ČIUBRINSKAS, R. SLIUŽINSKAS. Klaipėda, 2010, p. 184–190.
48. VAREIKIS, Vygantas. Pasitraukimas iš Klaipėdos. In *Klaipėdos krašto aneksija 1939 m.: politiniai, ideologiniai, socialiniai ir kariniai aspektai* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. XXI). Sud. S. POCYTĖ. Klaipėda, 2010, p. 221–225.
49. VAREIKIS, Vygantas. Rytų frontas iš arti: viršilos Petro Plevoko dienoraštis. *Genocidas ir rezistencija*, 2007, nr. 2 (22), p. 149–170.
50. VAREIKIS, Vygantas. Władysławas Studnickis: Jozef Mackiewicz. *Kultūros barai*, 2005, nr. 5, p. 52–57.
51. VAREIKIS, Vygantas. 1923 metų Klaipėdos krašto sukilimo kontroversijos. In *Klaipėdos kraštas 1920–1924 m. archyvuose dokumentuose* (Acta Historica Universitatis Klaipedensis, t. IX). Sud. S. POCYTĖ. Klaipėda, 2003, p. 23–53.

Vygantas Vareikis

2021-12-15